

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Ekaterina Aula, (ekala1), Specialistläkare
Granskad av: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-04-17

Giltig till: 2028-04-16

Tyreoida – ultraljudsundersökning inom radiologi, SÄS

Förändringar sedan föregående version

Tabell för transducers är redigerad. Tillägg i dokumentationsinformation. Provhantering är borttagen och under rubriken genomförande har det redigerats och tillägg avseende provhantering är gjord. Länk är tillagt under rubriken efter undersökningen.

Sammanfattning

Beskrivning av ultraljudsundersökning av tyreoidea vid knöl, förstoring, utredning av bifynd i sköldkörteln etc. för personal på Radiologi, SÄS.

Förutsättningar

SoS-kod: 933 XXX

Förberedelser

Fastande 2 timmar inför undersökningen vid ev planerad punktion.

Framdukning av material för (FNAC=Fine Needle Aspiration Cytology).

Länkar:

[Biopsier, punktioner och dränage via radiologi, förberedelser och eftervård vid SÄS](#)

[Tyreoideacytologi- remiss](#)

[Cytolyt medicinskt säkerhetsblad](#)

Skriv in Cytolyt i sökrutan, välj sedan Cytolyt Solution.Patienten

Patienten placeras nära britskanten på rygg med kudde under axlarna så att huvudet faller bakåt och halsen blottas, samt med kudde under knäna. Ta av ev. halsband och örhängen. Ordna så att patienten har en djup uringning och skydda ev. bh eller liknande med papper/handduk. Lyft upp långt hår.

Transducer/transducrar

CANON	Vuxen	14L5, 17LH7
	Barn	14L5, 17LH7
GE	Vuxen	ML6-15, L8-18i
	Barn	ML6-15, L8-18i

Utförande

Undersökning

Läkare/BMA utför undersökningen.

Pictogram/sidomarkering på sparade bilder. Gärna sparade svep över loberna. Bilder med dopplerflöde. Undersökningen innefattar även en bedömning av lymfkörtelstationer på halsen och supraklavikulärt.

Undersköterska/sköterska förbereder för och assisterar vid ev. finnålspunktion (FNAC).

Provtagningen utförs enligt [Mall Instruktion \(s\) \(vgregion.se\)](#)

Läkare/BMA fyller i cytologiremissen enligt särskilda anvisningar, se exempel: [Remiss till Cytologi vid FNAC](#)

Objektsglas och CytoLytrör identitetsmarkeras enligt [Provtagning, identitetsmärkning och lokalangivelse - Södra Älvsborgs Sjukhus \(vgregion.se\)](#)

Eventuella påvisade noduli klassificeras enligt EU-TIRADS.

Svarsmall som finns i PACS ("SAS Thyreoidea"/"SAS thyreoidea med finnålspunktion") används.

Cytologiremissen SVF-märks om remissen till oss är SVF-märkt eller om lesionen bedöms som EU-TIRADS ≥ 4 .

Efter undersökningen

Informera om när och från vem patienten får svar.

Sätt ihop Cytolytrör med objektglaskasett/-er enligt med gummiband. Rör och glaskasett/-er förvaras tillsammans med ifylld cytologiremiss i papperspåse tills de kan lämnas över till lab. Transportera provtagningsmaterialet enligt [Försändelser och transport - Södra Älvsborgs Sjukhus \(vgregion.se\)](#)

Normalt lämnas provtagningsmaterial och remisser in på lab samma dag men vid behov kan proverna förvaras inlåsta på radiologin till efterföljande dag. Proverna kan förvaras i rumstemperatur. Önskas analys av cystvätska ska denna skickas till lab utan dröjsmål.

Torka av transducern med Ytdesinfektion Plus.

Dokumentation

Ändra SoS-kod vid behov. Detta görs av undersökande undersköterska eller läkare/BMA så att koden stämmer med genomförd undersökning, dvs huruvida provtagning genomförts eller ej.

Läkare /BMA lägger vid behov undersökningen till thyreoidearond nästkommande vecka.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Ekaterina Aula, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS
Sheida Norbakhsh Kirlappos, Leg. BMA och Sonograf, bild- och funktionsmedicin SÄS

Innehållsgranskare

Gunhild Aggeryd Zackrisson, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, Verksamhetschef, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok ultraljud, tyreoida

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Ekaterina Aula, (ekala1), Specialistläkare

Granskad av: Gunhild Aggeryd Zackrisson, (gunag4),
Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-514148307-167

Version: 8.0

Giltig från: 2026-04-17

Giltig till: 2028-04-16